

Vejledning: Hvordan kan en forskningsartikel anvendes i danskundervisningen på læreruddannelsen?

Tema: Mundtlighed og litteratursamtalen

Artikel: Tina Høegh: "Mundtlig fortolkning - kreativ praksis i litteratur- og sprogundervisningen",
Forskningsartikel fra *Acta Didactica* 2012/Vol. 6 Nr. 1. Art. 4
<https://journals.uio.no/index.php/adno/article/view/1074/953>

Desuden bruges:

Tina Høegh, "Faglig mundtlighed - faglig lytning"

Artikel fra *Dansk Noter* 2016/2: https://issuu.com/dansklf/docs/dn2_2016_epages_web

Sekundært henvises til:

Tina Høegh, "Mundtlighed og mundtlige tekster i danskfaget" i *Fagdidaktik i dansk*, Frydenlund, 2017, kap. IV

Tina Høegh, *Mundtlighed og fagdidaktik*, Akademisk Forlag, 2018

De studerendes forberedelse til undervisningen

De studerende forbereder sig til 4 lektioners undervisning ved hjælp af nedenstående **guide**:

Start med at skimme [Tina Høeghs artikel i Dansk Noter](#).

Svar efterfølgende på nedenstående:

- 1) Forklar, hvad forstår Tina Høegh ved **performance** (s. 26, første spalte – s. 27, anden spalte) – ud fra følgende underspørgsmål:
  - A. Hvad er en mundtlig performance?
  - B. Hvorfor bruge dette begreb?
  - C. Hvilke kompetencer fokuserer begrebet på?
- 2) Høegh beskriver en bestemt mundtlighedsmetodik (s. 27-30).

Opsamlende skriver hun således (s. 30, anden spalte): *Grundformen er performance, interaktiv respons (imitation, modellering og fælles konstruktion) via ritualisering og flere Takes, samt lytning og multimodal ad hoc-transskription.*

Indskriv metodikken i følgende skema:

	Hvad og hvordan?	Hvem gør hvad?	Hvorfor?
Performance			
Interaktiv respons			
Ny Performance			

3) Diskuter metoden – fordele og ulemper ift. forskellige klassetrin, elevtyper og lærerens forberedelse/hvordan forbereder læreren sig til et forløb inspireret af Høeghs mundtlighedsmetodik?

I forskningsartiklen af Tina Høegh i Acta Didactica uddyber hun den teoretiske baggrund, beskriver metoden og forklarer sine forskningsresultater med metoden.

Start med at skimme sammendrag af tekstens (s. 1) og overskrifter...

1) Genlæs s. 4, 5, 6, 7 og 8 – øverst. Side 5 nederst står: *Vi **taler** således tekst – vi taler ikke kun **om** tekst.* Forklar, hvad hun mener. Og forhold dig til udsagnet?

2) Side 7 midt står: *At gå på værkets **erfarings-sti** og få lyd og mening med den læste erfaring er oplæg for læreren til at stille helt åbne spørgsmål som ingen kender svaret på.* Hvad betyder dette, og hvilke udfordringer ser du i denne sammenhæng?

3) Genlæs s. 8 midt. Her kommer Høegh med bud på, hvordan eleverne bliver bedre til at lytte. Hvordan? Og hvilke udfordringer ser du i denne sammenhæng.

4) Genlæs s. 10 midt til s. 12 midt. Hvordan har Høegh indsamlet empiri?

5) Genlæs s. 12 og resten af artiklen. Hvilke resultater hæfter du dig ved? Hvorfor?

De sekundære tekster kan med fordel læses/skimmes som baggrundsviden. Det letter vejen ind i forskningsartiklen.

Undervisning – 4-lektioner

Program:

1. Fælles fremstilling af Høeghs mundtlighedsmetodik i skema. Overvejelser ift. den forberedende læsning, opgaver og refleksioner over spørgsmål inddrages.

2. Høeghs metodik afprøves på holdet til et digt/eksemplarisk undervisning.

Seks studerende fungerer som "mini-Høegh-forskere" og får udleveret et observationsfokus fra Høeghs undersøgelsesparametre beskrevet i forskningsartiklen s. 12:

- elevernes brug af faglige begreber præsenteret i undervisningen,
- graden af lærerens spørgsmål som udforskende,
- grad af lærerstyring og optag af elevbidrag,
- den procentvise fordeling af deltagernes taletid og taleturenes længde
- undervisningens genstand og dialogens emnefastholdelse,
- elevindlæggens indbyrdes genbrug af lyd, imitation og videreudvikling i fortolkningsarbejdet med teksten.

3. Opsamling og videndeling om erfaringer med metoden. De seks observatørers iagttagelser bruges som udgangspunkt for dialog på holdet.

Forløbet er afprøvet i et lokalt obligatorisk modul, Sprog – skriftlighed og mundtlighed, der er rettet både 1.- 6. klassetrin og 4. – 10. klassetrin.

Hanne Beermann
Læreruddannelsen Hjørring, UCN
Efterår 2018